

גיליון מס' 416 פרשת בשלח
תשפ"א שנה תשיעית

לזכות ולברכה
ראובן בן זהבה
נעמי ברכה בת נאוה ליאורה
שיזכו לרפ"ש בתושח"י

דברי שי"ה

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

פנינים על הפרשה

וישם את הים לחרבה ויבקעו המים (י"ד כ"א)
ורבנו רגיל לומר לנכדים בסעודת שבת:

במדרש (שמ"ר כ"א ו' והובא כאן ברש"י) דיקו "אינו אומר ויבקע הים אלא ויבקעו המים, מלמד שכל הימים שהיו בכל המעינות ובורות ובכל מקום נבקעו". לאיזה צורך עשה הקב"ה כזה נס, שכל המים בשאר המקומות גם יבקעו, הרי די היה שרק ים סוף יבקע?

אלא הבאור הוא:

אם רק המים שבים היו נבקעים, המצרים היו רואים שזה בשביל ישראל, ולא היה עולה בדעתם לרדף אחריהם, לכן עשה הקב"ה שכל המים שבעולם נבקעו, ואז הם חשבו שבודאי הוא חק טבע שפתאום המים נבקעים, ואז המשיכו ורדפו אחריהם. ובאמת היה כאן דבר פלא, שהמצרים נכנסו לעמק הים והמשיכו לרדוף גם כשראו שהמים חזרו לאיתנם (וכמו שכתוב בפסוק כ"ג וירדפו ויבואו אחריהם), וכנראה הקב"ה רצה להראות, שכשרוצה להעניש מישהו, האדם יבוא בעצמו, וירדף כדי לקבל את העניש שנגזר עליו, כי אי אפשר לברח מגזרת עליון. [ועין רמב"ן (י"ד ד') שאין בכל המופתים כפלא הזה, וזה באמת שגעון להם וכו'].

'אי אפשר לברח ממה שנגזר על האדם' - חוזר רבנו ומשנן.

פעם ארע בבית רבנו קלקול בצנרת, וקראו לשרברב (אינסלטור). כשסים לתקן שלם רבנו את מלא השכר מיד, לקים מצות 'ביומו תתן שכרו'. לאחר מכן פנה אליו רבנו ושאל אותו: כשאתה מתפלל על הפרנסה כיצד אתה מתפלל, שיהיו לאנשים תקלות רבות ויקראו לך לתקן...?

הלה שתק במבוכה...

'הנכון הוא להתפלל, שמי שנגזרו עליו יסורים, שלא יבואו עליו בגוף או בנפש, אלא יתיסר בממונו, שתהיה לו תקלה בצנור ויקראו לך לתקן. כך כלם ירויחו, גם הוא וגם אתה', אמר לו רבנו (מרבי גדליהו הוניגסברג).

(שבענו מטוביך)

יפה מראה

כוח התפילה

ה' ילחם לכם ואתם תחרישון (י"ד י"ד)

דבר נפלא כתב באור החיים הק': ואתם תחרישון, למדת הדין, פירוש תרבו בתפלה להשמיע במרום קולכם להחריש למדת הדין עליכם.

ובתקופות האחרונות כשרבינו נשאל בעקבות צרות שונות או מקרים נוראים, במה להתחזק, הוא מרבה להשיב: בתפילה. כי על יד התפילה ברצינות ובכוונה מסירים כל כוח רע ומתגברים בזה על מידת הדין. והיה רצון שהקב"ה יקבל את תפילתנו באהבה וברצון.

נדיר ובלעדי:

רבינו לפני כשלושים וחמש שנה, יוצא - כפי הנראה - ממערת קברי אביי ורבי שבצפון, אחרי שהעתיר בתפילה על קברם. (© כל הזכויות שמורות)

בתמונה שהתפרסמה שבוע שעבר, הופיע תמונה של רבינו שליט"א משתתף בעצרת הספד לעלוי נשמת מרן הקהילות יעקב ז"ע, שאורגן על ידי מוסדות ישיבת הר"ן בירושלים, בחודש אלול תשמ"ו. ע' גם בספר 'גדולה שימושה' על מרן הגרי"ש אלישיב תמונות נוספות ממעמד זה. (יש"כ לעשרות מקוראינו שפענחו את התמונה)

לזכות התורם
לברכה והצלחה
וסייעתא דשמיא

לזכות ולרפואת
סבי ר' יוסף יעקב בן בלומה
לרפואה שלמה
ולבריאות איתנה

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

מעניני הפרשה

יסודות והכוונה מעשית לחיי אמונה בכספים ופרנסה

מלא העומר ממנו למשמרת לדורתכם למען יראו את הלחם / וכתב רש"י: לדורתכם, - בימי ירמיהו כשהיה ירמיהו מוכיחם, למה אין אתם עוסקים בתורה והם אומרים נניח מלאכתנו ונעסוק בתורה, מהיכן נתפרנס, הוציא להם צנצנת המן ואמר להם (ירמיהו ב לא) הדור אתם ראו דבר ה', שמעו לא נאמר אלא ראו, בזה נתפרנסו אבותיכם, הרבה שלוחין יש לו למקום להכין מזון ליראיו.

יהודי פלוני היה לו סכום גדול מאד ורצה להפקיד בגמ"ח, אמרה לו אשתו הנה בעוד כמה שנים נחתן ילדים וערך הכסף ירד, נקנה כבר עכשיו דירות. אך הוא אמר לה אל תדברי איתי בזה, ונתן את הכסף להפקדה בגמ"ח. הגיע הזמן לחתן וכעת בשנה זו בקושי אפשר לרכוש מהכסף ב' דירות, ונעשה בעיה בשלום בית, היא טוענת שעשה שטות. **לומר לה, כי אין זה מדרך ההשתדלות לדאוג לכך כמה שנים קודם. ולכן בלי ספק לא היה לו פרוטה אחת נוספת, גם אם היה קונה דירות. כמה שנגזר עליו זה מה שהיה לו, פרוטה לא יותר!**

אמרתי. סיפר לי הג"ר ניסן גולדברג, אודות פלוני שהיה לו סכום כסף גדול והציעו לו להשקיע בכמה עסקים גדולים, אך הוא הניח את כל הכספים בגמ"ח כדי שיקיימו בהם מצוות גמילות חסדים, חלפו הרבה שנים ולקראת נישואי בנותיו הוציא את הכסף, והנה שווי הכסף היה עשירית בערך ממה שהיה לו בשעתו, אך היתה לו סיעתא דשמיא ניסים גלויים שלקח חתנים ת"ח ועם כל זאת הצד של הבחור נתן את הרוב (ההיפך מהנהוג בקהילתו), והודה לה' על כך, ואמר היהודי (שהסתלק בשנת תשע"ו בשיבה טובה): ה' חסך ממני אפילו את בלבול הראש של ההשקעה - היכן להשקיע וכיצד להשקיע. ע"כ. **רבנו התרגש לשמע הדברים. א.ה. עי' בבא מציעא דף ע"א "כל מי שיש לו מעות ומלוה אותן שלא ריבית וכו' עושה אלה לא ימוט לעולם".**

הסיעתא דשמיא האמורה לעיל, אינה מחייבת להתנהג רק בעקבותיה, כי אם אדם רוצה להשקיע, לקנות ולהרוויח אין בכך איסור, כפי שרבנו הורה לשואל הבא.

יש לו פרנסה ברוח, ויש לו גם כסף נוסף שמרוויח ומניח את הכסף כפיקדון בגמ"ח (כפי שראוי לעשות) ועתה הזדמן לו נכס לקנות שיכניס לו הכנסה נאה, האם זו השתדלות יתרה. כי בניו עדיין קטנים.

איך שירצה יעשה. מותר לו לקנות את הנכס.

החיים מלאים תמיהות, והפתרון לכל הספקות הוא "אני מאמין באמונה שלימה שהוא בורא ומנהיג לכל הברואים והוא לבדו עשה עושה ויעשה לכל המעשים". ולמעשה, כיצד להבין ואיך להתנהג? ראוי לשאול שאלת חכם, כפי השאלות והתשובות שנשאל רבנו.

גן ילדים טוב שמצליח מאד והנה לשנה זו לא נרשם אפילו אחד, ונודע כי שכנה מקלקלת בידיים, על ידי שקרים. האם לדבר אתה קשות, ואולי בטובות, וישנה גם הצעה לדבר עם אביה שהוא מרבני העיר המפורסמים?

אני חושב שאין בכך תועלת. לא זו הסיבה, כך נרשם בשמים את פרנסתם וצערם לגבי שנה זו.

יש לי עסק של פרנסה מנופש בהכשר של שארית ישראל, ויהודי נוסף מעוניין לפתוח עסק דומה של נופש ממש סמוך אליי, האם אני חייב לעזור לו והאם ראוי לעזור לו ולהאמין שמה שמגיע לי יהיה לי? **חייב, ודאי שלא. ומסתמא אפשר לעזור לו ולהאמין שמה שמגיע לך יהיה לך.**

אמרתי. סיפר לי בן רבי יהודה פרידמן זצ"ל. כי לסבו דיברו שידוך והיה צריך לקחת על עצמו עול כספי כבד, ובנו ר"י זצ"ל שאל את המשגיח רבי יחזקאל מה לעשות.

המשגיח שאל אותו: האם הוא שכיר או עצמאי, וענה שהוא עצמאי, אמר לו המשגיח אם כן שיקח על עצמו ועם בטחון ה' יעזור. ושאלו למאי נפק"מ אם הוא שכיר או עצמאי. ענה לו המשגיח, לשכיר אין בטחון עמוק, כי סומך על 'ראש חודש געלט' (המשכורת הקבועה) משא"כ עצמאי הוא רגיל בבטחון אמת, ואז יעזור הנר לו ה'. והסוף שקיבלו פיצויים מאירופה וזה היה כפי הסכום שנוזקק לו, ולכן, מאז, למרות הפסדים קיבל על עצמו להיות רק עצמאי.

היו הרבה סיפורים כאלו בהשגחה פרטית כאשר יש 'בטחון'. זכורני, שאבא ז"ל היה צריך להדפיס ספר מהקהילות יעקב, והיו חסרים לו 7 לירות. פלוני שידע שהקהילות יעקב לא יקח ממנו כסף, שלח על ידי אחר, והשליח אמר שזה מיהודי הרוצה בעילום שם, אבא אמר לו: בעילום שם אינני לוקח וה' ישלח לי מה שצריך.

וכאשר רק יצא ההוא, נכנס רבי טוביה שכטר והביא בדיוק 7 לירות. אבא אמר אחר כך לשליח הנ"ל של הראשון, הנה אתה רואה - ה' שולח מה שצריך.

יש לי ב"ה גמ"ח ואנשים נותנים פיקדונות ואני עושה תנאי עם הלוח, שאם המפקיד ירצה את הכסף אני אבקש ממנו ויתן לי את הכסף מיד. הוי עובדא שהלוויתי לעני מרוד סכום כסף מפיקדונות של פלוני, ובאותו יום או למחרת המפקיד ביקש את הכסף, וריחמתי עליו כי רק כעת הלוויתי לו וכבר אקח ממנו, אמרתי לעצמי שאני כבר יראה להחזיר למפקיד את הכסף, ובו ביום הגיע מפקיד חדש והפקיד בדיוק סכום הנ"ל, וזה בזכות העני ההוא שה' ריחם עליו שלא יצטרך להחזיר.

רגע של הכרעת חיים "יש קונה עולמו בשעה אחת" - בחדרו של גדול הדור

נכנס אברך בן עשירים שבתחילה היה לומד, ויצא לעבודה ולא מצא בה סיפוק, והוא מעוניין לחזור ללימוד, אבל הוא רגיל לחיות ברווחות, וביקש ברכה למעשהו זה לחזור ללימוד.

אמר לו רבנו, נגזר על תלמידי חכמים שילמדו מתוך צער.

ושוב ביקש ואמר כי הוא רגיל ברווח. שאלו רבנו, אם אין אפשרות את שניהם יחד, מה אתה רוצה יותר - ללמוד או פרנסה? הוא השיב: ללמוד. אמר לו רבנו: אם כן, תהיה לך פרנסה.

(כל משאלותיך)

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובהיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 - שלוחה- 1586

קהילות 073-2757000 - שלוחה- 4310